

‘Llegir’ el patrimoni anònim

El projecte “Sumem patrimoni” de Vic inclou, els diumenges de març, una ruta guiada per l’arquitecta Anna Rovira

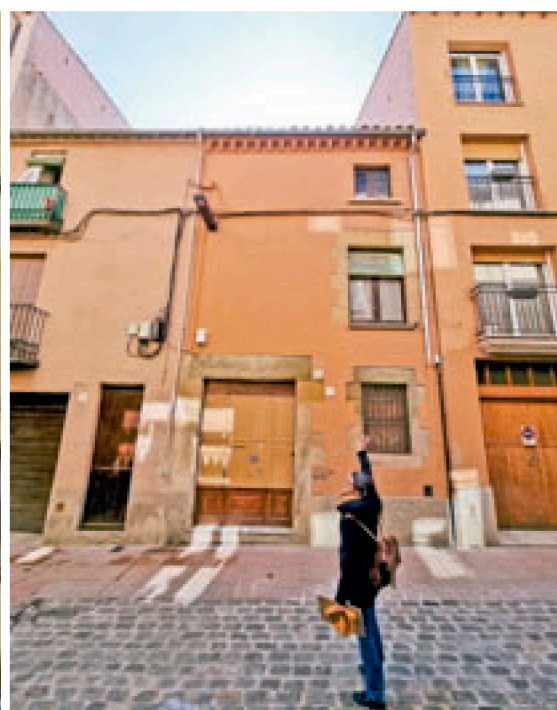
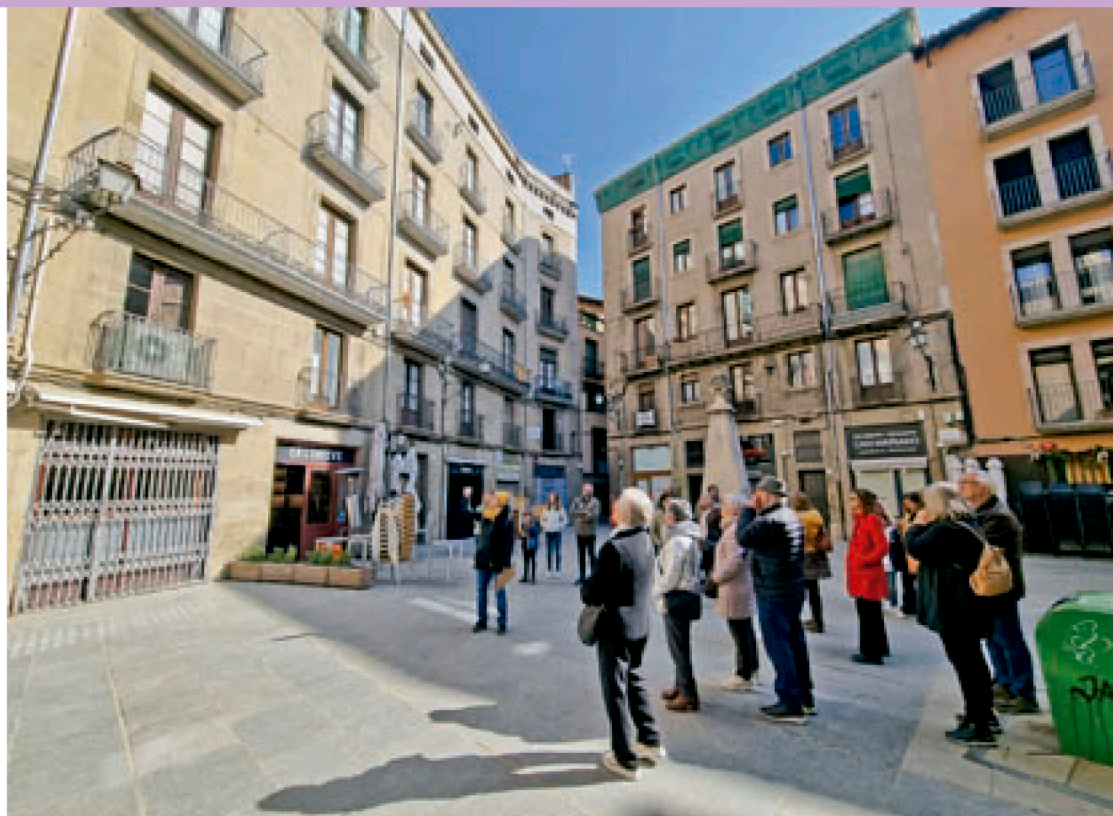
Vic

M.E.

“Els edificis són un llibre obert.” La frase és de l’arquitecta vigatana Anna Rovira, que diumenge va conduir la primera de les visites guiades del projecte “Sumem patrimoni”, que es repetirà la resta de diumenges d’aquest mes de març. L’objectiu, de la visita i del projecte, posar en valor l’arquitectura popular, sovint invisibilitzada. I res millor, per absorbir-ne tot el contingut, que *llegir* aquests edificis amb ulls experts.

“Aquesta arquitectura tradicional, anònima, no acostuma a formar part de les rutes turístiques, passa desapercebuda, però amaga una història, més petita, que ens ajuda a teixir el conjunt de la història d’una ciutat”, iniciava Rovira, tot animant la vintena de persones que hi van prendre part a posar-se “unes altres ulleres” per iniciar “un viatge diferent”. Un viatge que, des del primer moment, convidava a aixecar la vista per contemplar barbacanes, revestiments, baranes i balconades. O l’alineació dels mateixos edificis. “Cada *retranqueig* ens explica coses, potser un antic carrer o dues placetes unificades.” És el cas de l’actual plaça del Pes, punt d’inici del recorregut.

Quan l’arquitectura tradicional s’ha suprimit o transformat de forma radical s’ha difuminat la possibilitat de *llegir-ne* el passat a través de les façanes. Rovira va posar d’exemple l’edifici d’obra vista del número 12 de la plaça de Sant Felip –“hem perdut tota la informació”– en contraposició, gairebé al costat, amb l’antiga Casa Balmes o

Tres moments del recorregut per la plaça del Pes, el carrer de l’Escola i el de Sant Antoni, a l’Eixample Morató

amb la del número 9, testimonis de dues finques presumiblement unificades durant el segle XIX.

Rovira va recordar que qualsevol casa tradicional és el resultat de tot un “ecosistema”. Hi incideix des de

l’urbanisme fins a la materialitat del lloc, el paisatge natural, les necessitats socials o els recursos econòmics.

I és que “la història no la fan només els edificis sinó la gent i l’activitat que han acompanyat; moltes vegades s’han enderrocat cases sense saber el valor del que hi havia a dins”. Parlar de materialitat també és fer-ho de geologia. “La de la Plana de Vic és excepcional, una superposició de gresos i marbres.” I això, és clar, configura cromatismes propis. “Són els nostres colors, els del nostre

Rovira: “Aquesta arquitectura no forma part de les rutes turístiques”

paisatge urbà.” Més enllà de la trama de la ciutat antiga, el recorregut es va endinsar per l’Eixample Morató, tot un altre model de creixement urbà i d’edificacions, algunes de les quals mantenen part del seu caràcter original, com la casa del número 14 del carrer de Sant Antoni, que encara du esculpits a la pedra l’any de construcció (1734) i un compàs, presumiblement perquè havia estat d’un mestre d’obres. O altre cop la contraposició, en aquest cas de dues cases situades davant per davant del carrer Nou: l’una més pomposa, fruit d’una rehabilitació que n’ha difuminat els orígens; l’altra, pendent de rehabilitar però “d’un valor incalculable” pel caràcter i tipologia que ha sabut mantenir.

De ben segur que, a partir d’ara, la majoria de participants es miraran la ciutat amb uns altres ulls. I amb la mirada amunt. Aquest diumenge, segona oportunitat per sumar-se a la ruta.

MIQUEL ERRA